

**Bryssel den 9 december 2024
(OR. en)**

16694/24

**AGRI 875
AGRILEG 455
AGRIFIN 144
AGRISTR 97
AGRIORG 180**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	9 december 2024
till:	Delegationerna

Ärende:	Rådets slutsatser om en gemensam jordbrukspolitik efter 2027 med fokus på jordbrukarna.
---------	---

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om en gemensam jordbrukspolitik efter 2027 med fokus på jordbrukarna, som godkändes av rådet vid dess 4066:e möte den 9–10 december 2024.

Rådets slutsatser om en gemensam jordbrukspolitik efter 2027 med fokus på jordbrukarna:**I riktning mot ett konkurrenskraftigt, krissäkert, hållbart, jordbrukarvänligt och kunskapsbaserat framtida jordbruk i EU**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

1. SOM BEAKTAR de rättsligt bindande mål för den gemensamma jordbrukspolitik som fastställs i artikel 39 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), enligt vilka den gemensamma jordbrukspolitik efter 2027 ska höja produktiviteten inom jordbruket och därigenom tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, stabilisera marknaderna, trygga försörjningen och tillförsäkra konsumenterna skäliga priser,
2. SOM ERKÄNNER de övergripande målen i fördraget om Europeiska unionen och EUF-fördraget, som är tillämpliga på all politik och därmed även på den gemensamma jordbrukspolitik, inbegripet i artikel 11 i EUF-fördraget,
3. SOM BEAKTAR att förslagen om nästa fleråriga budgetram kommer att läggas fram av kommissionen nästa år och att de är av stor betydelse för jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitiken. Dessa slutsatser föregriper inte resultatet av förhandlingarna om de förslagen.
4. SOM ERINRAR OM Europeiska rådets slutsatser av den 31 maj 2022, där man underströk den gemensamma jordbrukspolitikens betydelse för EU:s bidrag till livsmedelstryggheten, och Europeiska rådets slutsatser av den 22 mars 2024, där man underströk den gemensamma jordbrukspolitikens viktiga roll för en motståndskraftig och hållbar jordbrukssektor för livsmedelstryggheten, unionens strategiska oberoende och värdet av en levande landsbygd; man underströk också att jordbrukarna behöver en stabil och förutsägbar ram, bland annat för att kunna ta itu med miljö- och klimatutmaningarna,

5. SOM ERINRAR OM att antagandet av de nya kraven i den nuvarande gemensamma jordbrukspolitiken gav upphov till allvarliga farhågor bland jordbrukarna och att medlagstiftarna reagerade genom att ändra vissa grundläggande krav i den gemensamma jordbrukspolitiken,
6. SOM HÄNVISAR till rådets slutsatser om en långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden, som godkändes den 20 november 2023 under det spanska ordförandeskapet,
7. SOM HÄNVISAR till ordförandeskapets slutsatser som stöddes av 26 medlemsstater om jordbrukets framtid i EU, vilka antogs den 24 juni 2024 under det belgiska ordförandeskapet,
8. SOM ERINRAR OM den strategiska agenda som antogs den 27 juni 2024 och där EU:s politiska prioriteringar för 2024–2029 fastställs, inbegripet att Europeiska unionen kommer att främja en konkurrenskraftig, hållbar och motståndskraftig jordbrukssektor som fortsätter att säkerställa livsmedelstrygghet och en levande landsbygd; i den betonas också behovet av att stärka jordbrukarnas ställning i livsmedelskedjan, samtidigt som man fortsätter att skydda naturen och vrida tillbaka förstörelsen av ekosystem och stärka vattenresiliensen i hela unionen,
9. SOM NOTERAR de politiska riktlinjerna för nästa Europeiska kommission (2024–2029) som offentliggjordes den 18 juli 2024 och som betonar vikten av att bygga upp ett konkurrenskraftigt, hållbart och motståndskraftigt jordbruk och livsmedelssystem, understryker att det är avgörande att jordbrukarna har en skälig och tillräcklig inkomst, framhåller behovet av att belöna jordbrukare som arbetar i samklang med naturen, skyddar vår biologiska mångfald och våra naturliga ekosystem och bidrar till att fasa ut fossila bränslen från vår ekonomi så att vi kan uppnå nettonollutsläpp senast 2050, uppmanar till att skydda Europas egen livsmedelssuveränitet och nämner behovet av en ny europeisk strategi för vattenresiliens för att säkerställa att vattenresurserna förvaltas på rätt sätt,
10. SOM NOTERAR resultaten av andra initiativ om den framtida gemensamma jordbrukspolitiken, såsom yttrandet från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén ”På väg mot den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027” och rapporten från den strategiska dialogen om jordbrukets framtid i EU,

En jordbrukarfokuserad framtida gemensam jordbrukspolitik som belönar jordbrukarnas insatser

11. LYFTER FRAM att EU:s jordbrukssektor, som stöds av den gemensamma jordbrukspolitiken, förser alla EU-medborgare med livsmedel av hög kvalitet och till överkomliga priser och grundläggande kollektiva nyttigheter som en hörnsten i den europeiska ekonomin och det europeiska samhället, och spelar en strategisk roll för att bevara en levande och diversifierad landsbygd och jordbruksverksamhet i hela unionen och upprätthålla livsmedelstryggheten, den europeiska livsstilen, kulturella traditioner och ekosystem,
12. BETONAR vikten av ett partnerskap med jordbrukare som bygger på förtroende och behovet av att sätta jordbrukarnas intresse i centrum för den gemensamma jordbrukspolitiken för att man på ett framgångsrikt sätt ska kunna leverera när det gäller de fördjupade politiska målen, FRAMHÅLLER att den gemensamma jordbrukspolitiken bör fortsätta att existera som ett gemensamt politiskt instrument av strategisk betydelse, särskilt mot bakgrund av dess oersättliga bidrag till livsmedelstryggheten och livsmedelssäkerheten i Europa och världen, UNDERSTRYKER behovet av samstämmighet och synergier mellan olika politikområden och en ordentlig bedömning av konsekvenserna för jordbruk och landsbygdsområden,
13. NOTERAR, utan att föregripa nästa fleråriga budgetram, att det behövs särskilt avsatta, lämpliga resurser och instrument för den gemensamma jordbrukspolitiken så att de många målen kan uppfyllas på ett ändamålsenligt sätt, samt att en rättvis fördelning mellan medlemsstaterna av stödet från den gemensamma jordbrukspolitiken, särskilt direktstöd, är en känslig fråga och att en lämplig lösning bör eftersträvas,
14. NOTERAR att den gemensamma jordbrukspolitiken är lämplig för den policybaserade fördelningen av jordbruksfonder och UPPMANAR därför till en bibehållen separat och oberoende gemensam jordbrukspolitik med två pelare med ökad samstämmighet,
15. EFTERLYSER starka åtgärder inom ramen för den första pelaren, där direktstöd, kopplat inkomststöd och sektorsspecifika interventioner stöder jordbrukarnas inkomststabilitet och stimulerar deras bidrag till den gröna omställningen och där marknadsåtgärder fungerar som ett skyddsnät i kristider,

16. BETONAR behovet av att fortsätta med starka åtgärder inom ramen för den andra pelaren för landsbygdsutveckling genom stöd till landsbygdsområdenas bärkraft via instrument som omfattar jordbruksverksamhet och annan verksamhet än jordbruksverksamhet och användning av finansieringsinstrument, även i syfte att bidra till den gröna omställningen,

Ökad konkurrenskraft och förbättrad ställning för jordbrukarna i livsmedelskedjan

17. BETONAR att det, förutom att upprätthålla den gemensamma jordbrukspolitikens marknadsorientering, finns ett behov av att förbättra livsmedelsförsörjningskedjans funktion, fördelningen av mervärde och jordbrukarnas ersättning genom ökad insyn, att förbättra avtalssystemen, organisationen och samarbetet inom jordbrukssektorn samt att främja hållbarhetsavtal, korta värdekedjor och kamp mot otillbörliga handelsmetoder,
18. UNDERSTRYKER vikten av stabila inkomster för jordbrukarna, och därför behövs ett basbelopp för inkomststöd för att upprätthålla ekonomiskt livskraftig och konkurrenskraftig jordbruksverksamhet och livsmedelsproduktion i alla regioner i EU,
19. FRAMHÅLLER vikten av familjejordbruk, inbegripet små sådana, som en väsentlig tillgång för den europeiska jordbruksmodellen och EFTERLYSER införandet av särskilda och enkla åtgärder för att stödja deras jordbruksverksamhet med beaktande av regionala och lokala särdrag,
20. ÄR MEDVETET OM den negativa trenden med en åldrande jordbrukarbefolkning och vikten av ett tillräckligt generationsskifte och ökat deltagande av kvinnor, vilket är nödvändigt för att säkerställa jordbruksproduktionens kontinuitet och landsbygdsområdenas livskraft, och UPPMANAR därför till ytterligare förstärkt stöd till unga jordbrukare för att hjälpa dem att starta eller fortsätta med jordbruksverksamhet, underlätta tillgången till finansiella resurser och jordbruksmark, och stimulera överlåtelse av jordbruksföretag för att göra jordbruket mer attraktivt för den yngre generationen och nya aktörer,
21. BETONAR att stöd till investeringar behövs för att främja konkurrenskraft och hållbarhet i hela livsmedelskedjan och förbättra infrastrukturen på landsbygden, FRAMHÅLLER behovet av att förbättra tillgången till finansiering och att ytterligare underlätta användningen av finansieringsinstrument,

22. UNDERSTRYKER att jordbruk i områden med naturliga begränsningar kräver ytterligare insatser, medan bibehållande av jordbruksverksamhet och mänsklig närvaro uttryckligen är nödvändigt för den ekologiska, sociala och ekonomiska balansen i dessa områden; jordbrukarna kan därför kompenseras för sina insatser, merkostnader och inkomstbortfall i dessa områden,
23. ERKÄNNER de särskilda jordbruksförhållandena och behoven hos öar och östater, områden med hög befolkningstäthet, bergsområden, avlägsna områden, nordliga regioner och EU:s yttersta randområden i linje med artikel 349 i EUF-fördraget, vilka kräver särskild behandling,

En jordbruksvänlig genomförandemodell

24. ÄR MEDVETET OM att den prestationsbaserade genomförandemodellen för GJP-medel ger medlemsstaterna flexibilitet och därför bör bibehållas, men UNDERSTRYKER att befintliga regler och förfaranden har lett till onödiga administrativa bördor och krav för både jordbrukare och nationella förvaltningar och UPPMANAR därför till mer strategiska, betydligt mindre komplicerade, konsekventa, lättgenomförbara och mer jordbrukarvänliga regler för de strategiska GJP-planerna, samtidigt som stabilitet säkerställs, BETONAR att den gemensamma jordbrukspolitikens resultatbaserade struktur behöver förbättras ytterligare,
25. UPPMANAR MED KRAFT till ett förenklat och påskyndat förfarande för godkännande och ändring av de strategiska GJP-planerna, med inriktning på deras strategiska karaktär och med lägre detaljnivå, och därmed möjliggöra ett snabbt antagande och snabba svarsåtgärder för att hantera de särskilda behoven och de föränderliga omständigheterna,
26. PÅPEKAR att ytterligare utveckling och användning av digital teknik bör syfta till att minska den administrativa arbetsbördan för både jordbrukare och förvaltningar genom att tekniken i allt högre grad bistår vid övervakning och kontroll, underlättar jordbrukarnas rapporterings- och dokumentationsskyldigheter och förenklar kraven på kvalitetsbedömning,

27. BETONAR att övervaknings- och utvärderingssystemet bör vara effektivare, mer transparent och enkelt när det gäller indikatoruppsättningen, de detaljer som krävs i kontroll- och sanktionssystemet och utvärderingen av de strategiska GJP-planerna, och inte får öka trycket från kontroller på plats, ANSER att systemet med enhetsbelopp bör ses över, särskilt för icke-IAKS-åtgärder,

Ytterligare incitament för jordbrukare på väg mot en grön omställning för en mer hållbar jordbrukssektor

28. FRAMHÅLLER den avgörande och aktiva roll som jordbruk och jordbrukare spelar i den gröna omställningen och UNDERSTRYKER att GJP på jordbruksområdet bidrog mest till EU:s klimat- och miljömål,
29. KONSTATERAR att den gröna omställningen endast kan uppnås i partnerskap med jordbrukare, FRAMHÅLLER därför att de måste ges tillräckliga incitament och göras intresserade av att tillämpa ekologiskt ansvarsfulla jordbruksmetoder genom att ersätta dem utöver kostnaderna och inkomstbortfallet för sina ekosystemtjänster,
30. INSER att korrekt fungerande och bevarade ekosystem är avgörande för att säkerställa tryggad livsmedelsförsörjning och att det därför är oundvikligt att GJP fortsätter att bidra till jordbrukssektorns omställning till mer hållbara metoder som bidrar till att uppnå EU:s mål för klimat, biologisk mångfald, miljö, ekologiskt jordbruk, djurskydd och andra hållbarhetsmål, och ERINRAR OM behovet av att säkerställa rätt balans mellan ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet och göra bidraget till ekosystemtjänster attraktivt,
31. ERINRAR OM att jordbruksutsläppen också härrör från naturliga processer och att jordbrukssektorn därför har naturliga begränsningar när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, BETONAR att lösningar som stöds av forskning och innovation kan bidra till att minska utsläppen av växthusgaser från jordbruket,

32. ERINRAR OM att det är svårt för en del jordbrukare att uppfylla vissa normer för villkorlighet och BETONAR därför behovet av att anpassa reglerna så att de blir mer genomförbara och lättare för jordbrukarna att följa,
33. ERINRAR OM att miljösystemen har införts för att öka sektorns bidrag till klimat-, miljö- och djurskyddsmålen, och EFTERLYSER en förstärkning av dessa åtgärders roll som det viktigaste verktyget för grön omställning i den första pelaren, BETONAR att man, för att fullt ut utnyttja deras potential, bör undersöka möjligheterna att rationalisera och förenkla kraven i syfte att underlätta det praktiska genomförandet, samtidigt som medlemsstaterna ges den flexibilitet som krävs för att hantera deras särdrag,
34. ÄR MEDVETET OM att frivilliga åtgärder för miljö- och klimatvänligt jordbruk inom den andra pelaren med en incitamentsbaserad strategi är ett centralt instrument för att skydda miljön och främja hållbara jordbruksmetoder och därför bör vidareutvecklas,
35. ANSER att jordbrukare måste uppmuntras och stödjas att tillämpa innovativ, smart teknik samt agroekologiska metoder och kolinlagrande jordbruksmetoder, vilket ytterligare kan bidra till att uppnå klimat- och miljömålen och underlätta den gröna omställningen,

Risk- och krishantering för ett krissäkert jordbruk i EU

36. ERINRAR OM att det ökande antalet naturkriser och marknadsrelaterade kriser, såsom extraordinära väderhändelser, mer frekventa och intensiva djursjukdomar och växtskadegörare, höga insatskostnader och störningar till följd av externa marknadschocker, har orsakat allvarliga förluster och skador och avsevärt försämrat sektorns konkurrenskraft och motståndskraft,
37. FRAMHÅLLER behovet av att öka medvetenheten, förbättra klimatanpassningen och ytterligare främja riskförebyggande åtgärder och klimatberedskap bland jordbrukare, och att anta lämpliga riskhanteringsverktyg och riskhanteringsstrategier, utan att hämma marknadsbaserade lösningar, PÅPEKAR att metoderna för riskhantering bör vidareutvecklas för att öka sektorns motståndskraft och bör omfatta ett brett spektrum av flexibla åtgärder för försäkringar och gemensamma fonder som är attraktiva för stödmottagarna,

38. ÄR MEDVETET OM att vatten är en viktig resurs för jordbruksproduktion och FRAMHÅLLER vikten av att förbättra vattenförekomsternas motståndskraft, vattentillgången och vattenförvaltningen i EU, UPPMANAR kommissionen att ta hänsyn till jordbrukets särdrag i pågående och framtida initiativ som rör vatten,
39. FRAMHÅLLER behovet av att förbättra den befintliga krispolitiska ramen med mer flexibla regler som ger medlemsstaterna och Europeiska kommissionen möjlighet till reaktiva, snabba, effektiva, transparenta och icke-diskriminerande insatser i krissituationer för att mildra de negativa effekterna på jordbrukssektorn,
40. EFTERLYSER större flexibilitet för medlemsstaterna när det gäller att använda den gemensamma jordbrukspolitikens instrument för att reagera på regionala eller nationella krissituationer,
41. ANSER att förordningen om en samlad marknadsordning utgör en lämplig rättslig verktygslåda för att stödja jordbrukare som påverkas av olika typer av krissituationer, men FRAMHÅLLER behovet av snabbare och enklare förfaranden för att ge exceptionellt stöd till jordbrukare,

Forsknings- och innovationsdrivet kunskapsbaserat jordbruk för den gröna omställningen

42. FRAMHÅLLER att forskning och innovation är en viktig drivkraft för hållbar och konkurrenskraftig produktion och bearbetning av jordbruksbaserade livsmedel och spelar en avgörande roll för att uppnå hållbara, säkra, hälsosamma, näringsrika och ekonomiskt överkomliga livsmedel,
43. ERKÄNNER den viktiga roll och effektivitet som kunskaps- och innovationssystemen inom jordbruket (Akis) spelar när det gäller att främja kunskapsbaserat jordbruk och de betydande framsteg som gjorts av det europeiska nätverket för den gemensamma jordbrukspolitikens vad gäller att stärka kunskapssystemet för miljön och klimatet,
44. UNDERSTRYKER den roll som den cirkulära ekonomin och bioekonomin spelar när det gäller att bidra till en effektiv användning av biologiska resurser, innovativa metoder och naturbaserade metoder för att stödja den gröna omställningen inom jordbruks- och skogsbrukssektorerna och ÄR MEDVETET OM den gemensamma jordbrukspolitikens betydelse i detta avseende, BETONAR att den nya gemensamma jordbrukspolitikens ytterligare bör främja, diversifiera och integrera biomassans roll som den främsta källan till förnybart kol,

45. ÄR MEDVETET OM de ekonomiska svårigheterna att investera i innovation och NOTERAR att bristen på tillgång till kunskap hindrar införandet av olika former av hållbar teknik, FRAMHÅLLER behovet av tillämpad forskning, tekniska lösningar och innovationer som svarar mot sektorns mångfald, i syfte att få genomslag och bättre involvera jordbrukare, skogsbrukare och andra aktörer på landsbygden i innovationsprocessen,

46. UPPMANAR den nya kommissionen att beakta dessa slutsatser när den utarbetar visionen på jordbruks- och livsmedelsområdet under de första 100 dagarna av sin mandatperiod,
47. UPPMANAR den nya kommissionen att beakta dessa slutsatser vid utarbetandet av lagstiftningsförslagen om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027 och FRAMHÅLLER behovet av att de antas i god tid för att ge tillräckligt med tid för medbeslutandeförfarandet, ERINRAR OM att medlagstiftarna bär det politiska ansvaret för de politiska val som ingår i lagstiftningsåtgärderna inom den gemensamma jordbrukspolitiken.
